Zaterdag 11 November 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4357

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Conscientiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeverij en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Churchill bezoekt Parijs.

De slag om Leyte neemt in felheid toe.

Britse duikboten brengen 45 Japanse schepen tot zinken.

DE LAATSTEN VAN WALCHEREN.

Britse roeiboten hebben de laatste rillende Duitse gevangenen — ongeveer 300 in getal — gehaald uit de overstroomde dorpen Gapinge en St. Laurens op het eiland Walcheren. (Met de Geallieerde legers in Nederland, (AP) 10.11).

DE AANVAL VAN HET DERDE LEGER.

door

WILLIAM FRYE.

De voetsoldaten en tanks van het Noordamerikaanse 3e leger hebben op de vierde dag van hun offensief nieuwe winsten geboekt langs een front van 120 kilometer in Noordoostelijk Frankrijk. In een sector kwamen zij reeds 15 kilometer vooruit van de oorspronkelijke linie.

Elementen van de Noordamerikaanse 4e pantserdivisie maakten de diepste penetratie en naderen Haboudange, op 55 kilometer ten Zuid-Oosten van het door forten omringde Metz, welke stad het derde leger poogt te omsingelen. Een evenwijdig oprukkende colonne rukte Lucy binnen ten Noord-Westen van de stad en breidde de wig bij Delme 3 kilometer Noordelijker uit. Deze colonne bevindt zich thans op 30 kilometer van de Duitse grens bij het nijvere Saargebied — het doel van het derde leger.

De tanks bij Haboudange bevinden **zich op 32 kilometer van** de Saar. Verder ten Noord-Westen spleet de Noordamerikaanse 6e pantserdivisie de Duitsers op de weg van Pont à Mousson naar Faulquemont in tweeën. Op de 26e jaardag van de wapenstilstand van Wereldoorlog — tevens Pattons 59e jaardag — zijn ten minste 6 Noordamerikaan infanterie-divisies en 2 pantserdivisies in strijd gewikkeld aan de linie aan weerszijden van Metz. Zij rukken op in twee vleugels, welke verdeeld worden door de Duitse verdedigingsstellingen vlak ten Westen van Metz.

Het Duitse nieuwsagentschap Transocean beweerde, dat 600 tanks deelnemen aan het Geallieerde offensief en dat de aarde van Lotharingen trilt onder het gedonder van ontelbare kanonnen.

Niettegenstaande de vijandelijke berichten omtrent de toenemende felheid van de slag — een bericht sprak van de herovering van de strategisch belangrijke Delme-keten door de Duitsers — zeide het Geallieerde communiqué slechts, dat de Noordamerikanen voortrukken „tegen een lichte tot matige tegenstand". Het communiqué maakte melding van winsten ten Zuid-Oosten van het bruggehoofd over de Moezel bij Königsmacher op 30 kilometer ten Noorden van Metz.

In de sector van Aken binnen Duitsland waar het Noordamerikaanse 1e leger een beperkte aanval had gedaan in het Hürtgenbos, werd een Duitse tegenaanval teruggeworpen. De Noordamerikanen stieten op uitgebreide mijnenvelden bij hun pogingen om op te rukken. Ten Westen van Schmidt worden „opruimingsoperaties" gemeld (Londen, (AP) 11.11).

CHURCHILL IN PARIJS.

Churchill en de Britse Secretaris van Buitenlandse Zaken Anthony Eden zijn in Parijs aangekomen om te conferenceren met Generaal de Gaulle. Zij werden vergezeld door Mevrouw Churchill, Mejuffrouw Mary Churchill en een gevolg, waaronder Generaal Sir Alan Brooke, Hoofd van de Britse Generale Staf, Luitenant Generaal Sir Hastings Ismay, militair raadgever van het oorlogscabinet Sir Archibald Harold Cadogan, Onder-Secretaris voor Buitenlandse Zaken en Nicholas Langford, Edens privé-secretaris.

De Gaulle was aanwezig op het vliegveld, zomede Generaal Alphonse Juin, de Franse Ambassadeur in Groot Britannië René Massigli, de Minister van Buitenlandse Zaken Georges Bidault, de Minister van Arbeid Alexander Parodi, de Minister van Luchtvaart Charles Tillon en het oud-parlementslid tevens vertegenwoordiger van de Raad van Advies Jules Jeanneney. Ook waren er de Britse en Canadese Ambassadeurs.

Er stond een erewacht opgesteld van Franse voetsoldaten in Noordamerikaans uniform en een afdeling van de Franse Republikeinse Garde.

De Britse en Franse Volksliederen werden gespeeld waarop men per auto vertrok. Churchill en De Gaulle waren al dra in in geanimeerd gesprek gewikkeld hetgeen men kon zien aan hun gesticulaties.

Het nieuws omtrent het bezoek werd om veiligheidsredenen tot hedenmorgen 6 uur geheim gehouden. Dat was het uur waarop in Wereldoorlog I de wapenstilstand begon.

Men verwacht dat Churchill tijdens zijn verblijf in Parijs met de Fransen zal praten over verschillende onderwerpen, zoals: de toekomstige smenwerking in Frankrijk in de oorlog, zowel in Europa als het Verre Oosten; Frankrijks rol bij de bezetting van Ditslnd en aan de vredestafel etc.

De voorlopige regering van De Gaulle heeft herhaaldelijk verklaard, dat Frankrijk vastbesloten is zijn positie onder de grote mogendheden opnieuw in te nemen.

Hoewel het nieuws nauwelijks bekend was was het volk al op de been en stonden de Parijzenaars langs de straten te juichen en te wuiven, sommigen met Britse vlaggen. (Parijs, (AP) 11.11).

DE GEALLIEERDE MISSIE VOOR ITALIË.

De Verenigde Staten en Groot Britannië hebben bekendgemaakt, dat de Geallieerde commissie voor Italië van militaire naar burgerlijke handen is overgegaan. Dit is de laatste in een reeks stappen waartoe tot overeenstemming werd gekomen door Roosevelt en Churchill en Italië zijn politieke onafhankelijkheid te hergeven. Harold MacMillan, Parlementslid en Britse vertegenwoordiger in het Geallieerde Hoofdkwartier voor het Middellandse Zeegebied, zal zich belasten met de commissie. (Washington, (AP) 10.11).

WAT WORDT BESLIST TEN AANZIEN VAN POLEN?

Polens regering in Londen zou volgens gewoonlijk verantwoordelijke kringen aan de drie grote mogendheden gevraagd hebben tot een beslissing te komen over haar toekomst en haar oude geschillen met Sovjet Rusland. Een zegsman, die in nauw contact staat met Premier Stanislaw Mikolajczyks cabinet, zeide dat de meerderheid der Londense Polen tot de conclusi gekomen zijn, dat er geen andere keus is dan het oordeel te aanvaarden van Groot Britannië, de Verenigde Staten en Rusland en van mening te zijn, dat dat oordeel spoedig geveld moet worden.

Zoetjesaan en met tegenzin is deze groep zover gekomen dat zij geringe kansen heeft om vóór-oorlogse gebieden te behouden. Het cabinet zoekt de belofte van steun ten aanzien van een schadeloosstelling door de toevoeging van gebieden in het Westen voor het verlies van gebieden in het Oosten indien de Curzon-linie als grens tussen Polen en de Sovjet-Unie zou worden vastgesteld.

Ook wil men natuurlijk een regeling met het Poolse Nationale Bevrijdingscomité dat de steun van Moskou heeft en de verzekering, dat andere landen, zich niet zullen inlaten met **Polens** binnenlandse aangelegenheden. (Londen, (AP) 10.11).

NU ROOSEVELT HERKOZEN IS.

President F. D. Roosevelt en het nieuwe door de Democraten beheerste Congres hebben door de verkiezingen van 1944 de gelegenheid gekregen om in samenwerking de grootste taak in de geschiedenis der Verenigde Staten te verrichten. De stemmen van 45 millioen kiezers zijn geteld en Roosevelt heeft een meerderheid van meer dan 3 millioen stemmen. Zijn partij heeft in het Huis een meerderheid van ten minste 55 zetels en in de Senaat 19. Ook heeft zijn partij zich nu verzekerd van 25 der 43 Gouverneursposten in het land.

Wat den President betreft: hij gaat nu een conferentie met Churchill en Stalin tegemoet; hij ziet zich gesteld voor het Chinese vraagstuk, dat verzwaard is door de verwijdering van Generaal J. Stillwell op persoonlijk verzoek van Tsjang Kai Sjek; hij zal misschien enkele wijzigingen moeten maken in het cabinet en dan zal nog een aantal belangrijke benoemingen moeten geschieden.

Het oude Congres dat de volgende week bijeenkomt heeft nog wat werk te doen, doch de belangstelling is alvast gevestigd op het nieuwe, dat in Januari bijeenkomt.

Het nieuwe Congres zal de laatste bedragen voor de oorlog moeten toewijzen; het zal den President opnieuw moeten bekleden met speciale oorlogsbevoegdheden welke spoedig verstreken zijn; de anti-inflatie en andere wetten ter regeling van de staathuishoudkunde moeten hernieuwd worden en verschillende binnenlandse vraagstukken moeten worden opgelost.

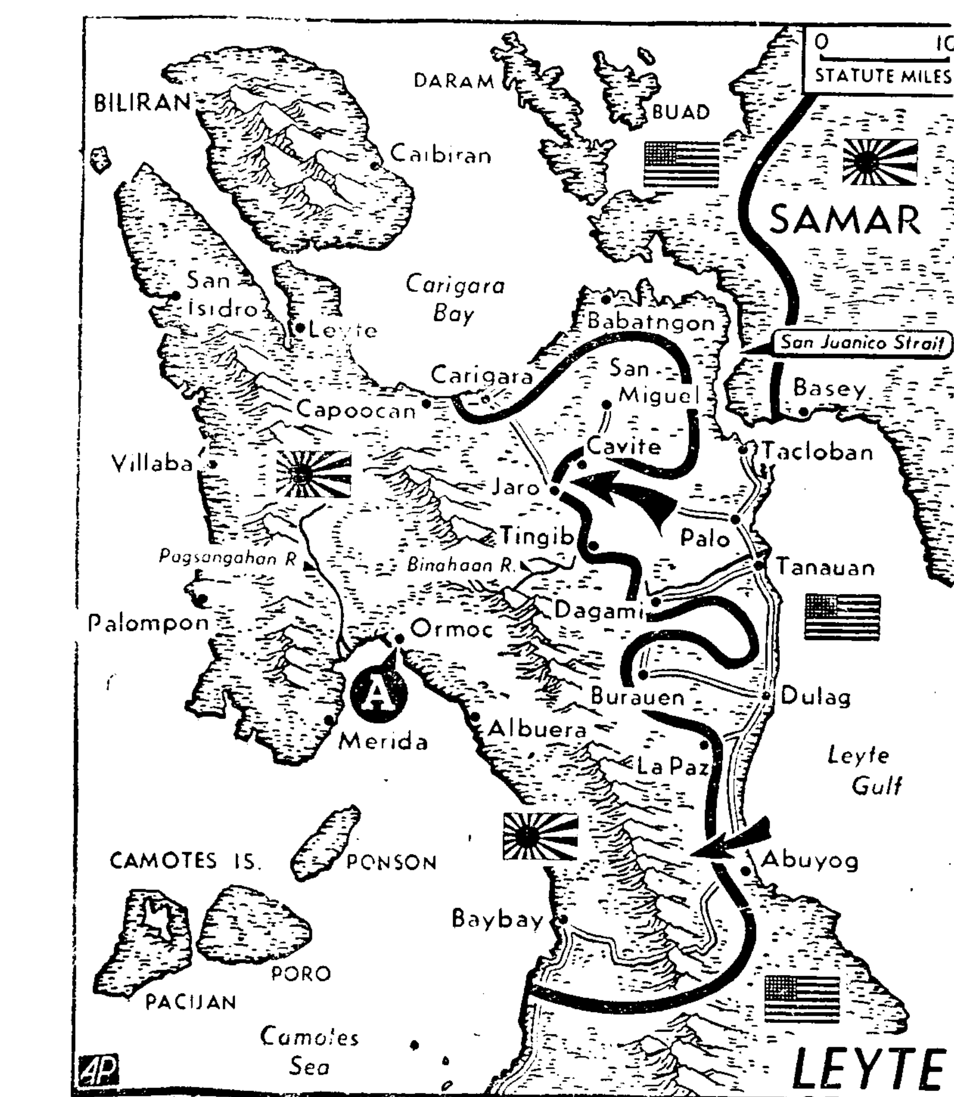
Voornamelijk echter zal dit het Congres zijn, dat de vrede zal sluiten (Washington, (AP) 10.11).

ROOSEVELT ONTVANGT DE PERS.

President Roosevelt deelde op een persconferentie mede, dat hij, Premier Churchill en Maarschalk Stalin spoedig een nieuwe bijeenkomst willen beleggen. Biezonderheden zijn echter nog niet uitgewerkt en er is niets bepaald omtrent de tijd of plaats waar zij zal gehouden worden.

Roosevelt was in opgewekte stemming. Een verslaggever vroeg of hij een vredesaanbod van Duitsland had ontvangen. De President lachte en zeide, dat deze vraag geleek op een die vóór de verkiezing gesteld wordt. Een andere verslaggever vroeg of Roosevelt weer candidaat voor het Presidentschap zal zijn in 1948. Roosevelt antwoordde, dat **deze vraag oud was en dat zij** hem reeds sedert 1936 gesteld werd.

De President zeide te veronderstellen, dat Cordell Hull spoedig weer aan het werk zal zijn. Hij gaat goed vooruit (Washington, (AP) 10.11).

De strijd neemt in felheid toe op Leyte nu Generaal Yamasjita versterkingen laat aanrukken van de Zuidelijker gelegen eilanden. De versterkingen worden aangevoerd bij Ormoc (A) waarnaar de vijand teruggedrongen wordt. 3 Japanse transportschepen en 7 torpedojagers werden tot zinken gebracht uit een convooi van 19 schepen, dat naar Ormoc voer.

NOG ZES.

De Noordamerikaanse marine maakte bekend, dat nog 6 vijandelijke schepen, waaronder een lichte kruiser, door duikboten tot zinken zijn gebracht in de Stille Oceaan en de wateren van het Verre Oosten. Hierdoor is het totale aantal vijandelijke schepen, dat tot zinken werd gebracht in deze wateren door Noordamerikaanse duikboten, gebracht op 831. (Washington, (AP) 10.11).

JAPANSE VERSTERKINGEN NAAR LEYTE.

C. Yates McDaniel seint uit MacArthurs Hoofdkwartier:

De „Tijger van Malakka" wiens pogingen om Leyte te behouden een verwoede slag deden ontstaan, waarin meer dan 100.000 manschappen gewikkeld zijn, liet duizenden Nipponezen aanrukken tegen de Noordamerikanen na hen aan land gezet te hebben van een convooi van 19 schepen ten koste van 3 transportschepen en 7 torpedojagers. Generaal Tomoyuki Yamasjita neemt een groot risico met Japans geringe reserves aan vracht- en oorlogsschepen, doch hij wist versterkingen naar Ormoc te voeren niettegenstaande vastberaden aanvallen gedurende meer dan 24 uren door Noordamerikaanse vliegtuigen, patrouillevaartuigen en motortorpedoboten. Een zware regenbui en de duisternis hielpen hem hierin.

De versterkingen, welke waarschijnlijk meer dan 10.000 man bedragen, komen de 35.000 andere vijandelijke manschappen of drie divisies steunen, welke naar het Westelijk deel van Leyte gevoerd werden om de 35.000 man te vervangen, die reeds door de 4 Noordamerikaanse divisies werden uitgeroeid. De grootste en meest beslissende slag op het eiland sedert MacArthur terugkeerde naar de Philippijnen, ontwikkelt zich. Beide partijen zijn goed uitgerust met grof geschut (MacArthurs Hoofdkwartier in de Philippijnen, (AP) 11.11).

BOMBARDEMENT OP JAPAN.

De radio van Tokio zeide, dat 80 Noordamerikaanse Superforten de eilanden Kioesjoe en Saisjoe van Japan hebben gebombardeerd omstreeks 10 uur heden Japanse tijd. De bommenwerpers zouden volgens Domei slechts „lichte" schade hebben aangericht en „vluchten na blindelings hun bommen geworpen te hebben door de wolken". Het Japanse communiqué maakte geen melding van de aanval der Superforten op Nanking, welke door het Departement van Oorlog in Washington werd bekend gemaakt (New York, (AP) 11.11-.

SUCCES VAN BRITSE DUIKBOTEN.

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat Britse duikboten 45 Japanse schepen in de wateren van het Verre Oosten tot zinken hebben gebracht gedurende de laatste weken. Op zijn minst nog 14 andere schepen werden beschadigd (Londen, (AP) 11.11).

Het nieuws van vandaag.

Premier Churchill heeft heden — op de 26e jaardag van de Wapenstilstand na Wereldoorlog I — een bezoek gebracht aan Parijs, vergezeld van Eden. Mevrouw en Mejuffrouw Churchill alsmede een reeks andere hoogwaardigheidsbekleders. Hij zal met Generaal de Gaulle besprekingen houden over verschillende aangelegenheden Frankrijk betreffende.

Het is de eerste maal, dat Churchill een officieel bezoek aan Frankrijk brengt sedert de critieke dagen van 1940 toen de Duitsers door het land stormden. Thans is hij er onder gunstiger omstandigheden gekomen en werd hij toegejuicht door de Parijzenaars.

De strijd in Noord-Oost Frankrijk ontwikkelt zich goed, hoewel het nog niet tot een grote doorbraak gekomen is. De bedoeling van Patton schijnt te zijn naar het Saargebied op te rukken en de vestingstad Metz te omsingelen.

In het Hürtgen-bos binnen de Duitse grens waar het Noordamerikaanse 1e leger aanvalt is de vordering nog traag en moeilijk. Een Duitse tegenaanval werd afgeslagen en ten Westen van Schmidt vinden opruimingsoperaties plaats. De strijd in Nederland is vrijwel tot stilstand gekomen nadat de laatste Duitsers op Walcheren werden gevangen genomen. Rillend en bevend stapten de nazies in Britse roeibootjes, die hen gingen afhalen in de overstroomde dorpen Gapinge en St. Laurens.

De opmars der Russen in Hongarije heeft de spoorlijn tussen Boedapest en Mickolc doorgesneden, zodat de hoofdstad steeds meer in het gedrang komt.

Daar komt nog bij, dat Russische en Joegoslavische troepen Hongarije zijn binnengevallen uit het Zuid-Westen.

De slag om Leyte in de Philippijnen neemt nog in felheid toe. 35.000 Japanners zouden al zijn uitgeroeid en de resten worden teruggedrongen naar Ormoc, doch Generaal Tomoyuki Yamasjita — de „tijger van Malakka" — laat voortdurend nieuwe versterkingen aanrukken, van de eilanden Mindanao, Cebu en Negros. De Noordamerikanen pogen natuurlijk de aanvoer van deze versterkingen te beletten en boorden 3 transportschepen en 7 torpedojagers in de grond uit een convooi van 19 schepen. Britse duikboten, die steeds meer actief worden in de wateren van het Verre Oosten, hebben 45 Japanse schepen in de grond geboord.

Noordamerikaanse duikboten namen er nog 6 voor haar rekening, waaronder een kruiser.

DE KRONIEK DER VICTORIE

6 November — Middelburg bevrijd.

7 November — De Geallieerden nemen Willemstad.

8 November — Roosevelts herkiezing tot President verzekerd.

Duitsland maakt het gebruik van de V-2 bekend.

Generaal Patton opent het offensief in Oost-Frankrijk.

Zeker heeft niet Churchill alleen in ademloze spanning het resultaat van de Presidentsverkiezing in de Verenigde Staten afgewacht. De vorige week zeiden wij reeds in de Kroniek der Victorie van hoe groot belang deze verkiezing was. Immers, zij betrof niet alleen het wel en wee van de Verenigde Staten, doch voor een goed deel ook dat van de wereld. Voornamelijk vroeg men zich af, welke politiek deze grote mogendheid zou gaan voeren indien Dewey gekozen wierd want de Noordamerikaanse President heeft immers zulk een persoonlijke invloed in de politiek

GENERAAL MAKINO
Het eerst onder de mokerslagen.

van zijn land. Nu Roosevelts herkozen is weten wij, dat de huidige politiek bestendigd zal blijven, althans niet gemakkelijk een ingrijpende verandering zal ondergaan. En het feit, dat de Democraten ook in de Senaat en het Huis van Afgevaardigden zulke grote winsten geboekt hebben, doet veronderstellen dat de Verenigde Staten gemakkelijker de vredesverdragen en overeenkomsten zullen bekrachtigen welke Roosevelt hopelijk in zijn vierde ambtsperiode zal aangaan.

De oppositie van het Congres onder leiding van Senator Lodge veroorzaakte toch dat na Wereldoorlog I Wilsons idealen niet verwezenlijkt werden en de Verenigde Staten niet toetraden tot de Volkenbond.

Doch ook voor de oorlogvoering zelf is Roosevelts herkiezing van belang omdat hij als Opperbevelhebber der Noordamerikaanse strijdkrachten van a tot z op de hoogte is van de strategie tegen Duitsland en Japan.

Deze strategie heeft reeds schitterende successen opgeleverd en zal dat in samenwerking met de overige Geallieerden wel blijven doen. Nemen wij de invasie van de Philippijnen, welke Roosevelt persoonlijk heeft helpen beramen, afgezien nog van het feit, dat hij Generaal MacArthur kort vóór de val van Corregidor met dit doel voor ogen naar Australië liet uitwijken.

Door de landing op Leyte zijn talloze Japanners op de Zuidelijker gelegen eilanden afgezonderd. De Japanse vloot werd naar buiten gelokt en voorlopig grotendeels onschadelijk gemaakt. Stellingen werden verkregen van waaruit men het vijandelijke scheepvaartverkeer nog beter kan belemmeren.

De Japanners hebben getoond de ernst van de landing te beseffen en dezer dagen werd aan den veteraan Generaal Tomoyuki Yamasjita de taak opgedragen om MacArthur te weerstaan. Op Leyte zelf was het tot dan toe den jeugdig uitzienden Luitenant Generaal Sjiro Makino die het bevel had over de Japanse strijdkrachten. Of hij er nog is weten wij niet, doch in ieder geval werden duizenden zijner manschappen neergemaaid binnen de eerste twee weken van de strijd. En het was vooral zijn 16e divisie — indertijd op Bataan — die het eerst onder de mokerslagen van MacArthur kwam.

De Japanners boekten niettemin in de afgelopen week enkele grote successen. In hun opmars door Zuid-Oost China veroverden zij Kweilin en Lioetsjou waar de Noordamerikanen grote luchtbases hadden. Hiermede benaderden zij hun doel om een groot deel van China af te snijden en over land verbinding te maken met Indo-China. Zelfs ingeval van een Noordamerikaanse landing op de Chinese kust zou dan nog geen aansluiting zijn gemaakt met de hoofdmacht van het Chinese leger.

Een gunstige factor voor het uitgeputte China was, dat de Geallieerde troepen in Birma goede winsten maakten. Het regen-

GENERAAL PATTON
Het aanbreken van de winter scheen voor hem het teken te zijn.

seizoen is daar ongeveer ten einde en men verwacht, de verrichtingen in dit krijgsgebied belangrijk te zullen opvoeren.

In Europa is intussen de winter aangebroken. Het sneeuwt reeds op sommige plaatsen, zowel aan het Oost- als aan het Westfront. Voor de Russen, die reeds grote ervaring hebben opgedaan in wintergevechten, maakt dit weinig verschil uit. Doch de meeste Geallieerde troepen aan het Westfront zullen zich nog aan de nieuwe omstandigheden moeten gewennen. Zij zullen zich echter hierdoor niet laten weerhouden en met even grote kracht toeslaan als tevoren.

Het aanbreken van de winter schijnt voor Generaal Patton ten minste een teken te zijn geweest om opnieuw in actie te komen.

Aan weerszijden van Metz vallen zijn strijdkrachten ferm aan en boekten zij reeds flinke winsten. De volgende dagen zullen moeten uitwijzen of dit het begin is van Eisenhowers grote offensief. Wij moeten in ieder geval verwachten, dat de nazies alles in het werk zulen stellen om een grote doorbraak te voorkomen.

Een bewijs hiervan werd deze week geleverd in de sector ten Zuid-Oosten van Aken, waar het Noordamerikaanse 1e leger een beperkte aanval deed... en werd teruggeslagen.

In Nederland hebben de nazies zich thans genesteld achter de grote rivieren. Zij zullen hier ongetwijfeld stand pogen te houden en voor het Nederlandse volk kan het onheilspellende gevolgen hebben indien de vijand dit lang weet vol te houden. De berichten hebben namelijk reeds doen blijken hoe ernstig de toestand is in Nederland en met angstig hart zien wij de komende wintermaanden tegemoet. Doordat de kolenmijnen in Limburg door de Geallieerden veroverd zijn zal er deze winter een minimum aan verwarming in bezet Nederland bestaan, terwijl de spoorwegstaking en de Geallieerde luchtaanvallen het spoorwegverkeer zo goed als ontwricht hebben. Hierdoor kunnen de allernoodzakelijkste levensmiddelen niet aangevoerd worden en wij mogen verwachten, dat het weinige dat er nog mocht zijn door de Duitse soldaten zal worden ingepalmd.

Gelukkig is de haven van Antwerpen nu vrijgemaakt zodat meer voorraden kunnen worden aangevoerd voor de Geallieerde legers in de Nederlandse sector. Maar nog pogen de nazies het nut van Antwerpen te verminderen door hun nieuwe raketten op de stad af te schieten. Van hoeveel effect deze projectielen zullen zijn op de lange duur valt moeilijk te zegen, doch wij doen goed de mogelijkheden van dit nieuwe wapen niet te onderschatten.

Hoe meer het einde van de oorlog nadert hoe wreder hij wordt. De vijand speelt zijn laatste troeven uit en heeft te kennen gegeven, dat hij liever tot de dood toe zal vechten dan zich over te geven.

De grootste krachtinspanning zal nodig zijn om hem te vernietigen en de offers die hiertoe gebracht moeten worden zullen niet gering zijn.

ONS KONINKRIJK

VERNIELINGEN IN HEUSDEN.

Arnold Vas Dias bericht uit Heusden:

De Duitsers hebben tussen de 125 en 150 burgers van deze gemeente gedood, toen zij Zaterdagavond het gemeentehuis in de lucht lieten vliegen, terwijl 180 mannen, vrouwen en kinderen hun toevlucht hadden gezocht in de kelder van dit gebouw. De gemeente is in het begin van deze week in handen van de Geallieerden gevallen en Geallieerde soldaten en Nederlandse burgers hebben reeds 44 lijken uit de puinhopen gehaald. De overlevenden verklaarden, dat een groep burgers toevlucht in de kelder van het gemeentehuis had gezocht tegen de granaten. De Duitsers waren op de hoogte, maar hebben niettemin, zonder enige waarschuwing het gebouw in de lucht laten vliegen. Betrouwbare getuigen verklaarden ook, dat de Duitsers twee kerken vernielden; dynamietladingen zijn in een van de kerken gevonden.

GERBRANDY PRIJST DE SLUIKPERS.

Zijne Excellentie Dr. Pieter Sj. Gerbrandy, Minister-President, heeft een brief geschreven, die door „Het Parool" is opgenomen. Hij verklaart hierin, dat tijdens de bezetting de Nederlandse regering uit de sluikbladen, die het land uitgesmokkeld worden, veel inlichtingen verkreeg over de ware toestand in het vaderland.

De Premier schrijft verder, dat hij van de gelegenheid, dat het blad nu openlijk verschijnt, gebruik wenst te maken om zijn diepe bewondering uit te spreken voor het gevaarlijke maar uitermate vaderlandslievende werk dat door de sluikpers werd verricht. Het Persbesluit, zoals dit door de Regering is afgekondigd, voorziet in een grondige schoonmaak in de gelederen van diegenen, die gedurende deze jaren journalistieke arbeid voor den vijand hebben verricht. Het is misschien onwettig, maar feitelijk moet het alleen aan de enige vrije pers van Nederland toegestaan worden na de bevrijding te verschijnen. „Het Parool" is reeds verschenen en het zal zijn plaats in het nieuwe Nederland als een dagblad innemen. Ik ben er van overtuigd, dat het blad veel instemming zal verwekken en mijn beste wensen vergezellen u voor de toekomst (Aneta).

BELGIE ZAL NEDERLAND HELPEN.

Een nationaal comité, dat door de Belgische regering werd goedgekeurd, werd door het Belgische Rode Kruis opgericht, teneinde hulp aan Nederland te bieden. De vroegere minister van Onderwijs Julius Hoste, is voorzitter van het comité dat beoogt alle pogingen tot bijstand van Belgische zijde te coördineren teneinde onze gevoelens van solidariteit tegenover onze naburen te bewijzen. Aneta verneemt, dat reeds stappen genomen zijn om in België Nederlandse gezinnen op te nemen die door de oorlog hun huizen in het bevrijde deel van Nederland verloren hebben (Aneta).

IN MEMORIAM.

Hare Majesteit de Koningin en Zijne Excellentie Minister-President Mr. Pieter Sj. Gerbrandy hebben in de Westminster abdij houten kruisen geplaatst ter nagedachtenis aan de soldaten die in de vorige oorlog gevallen zijn (Aneta).

DE VOEDSELVOORZIENING N ONS LAND.

In het bevrijde gedeelte van Nederland werden voedselvoorraden aangelegd die onmiddellijk naar het nog bezette gedeelte gebracht zullen worden zodra de Duitsers verdwenen zijn. Deze voorraden omvatten slechts het allernoodzakelijkste voor die streken, waar, volgens de autoriteiten, de nood het hoogste is.

De voedseltoestand in de nu bevrijde streken is slecht, maar in het Noordwestelijk deel van Nederland, in de grote steden, is de toestand nog veel erger. Tegen de tijd dat de Duitsers genoodzaakt zijn deze streken te verlaten, zullen zij geheel zonder voedsel en steenkolen zijn. Terwijl de voedselaanvoer door de Duitsers reeds was ingericht op basis van de minimale rantsoenen, zijn vanzelfsprekend — nu er geen aanvoer meer is — de voorraden dusdanig uitgeput, dat er niets meer over zal zijn als de Geallieerden binnentrekken. Zo er geen maatregelen genomen worden om de nood te lenigen worden deze streken door hongersnood bedreigd. Het is met het oog hierop dat in het bevrijde gedeelte voorraden aangelegd worden (Aneta).

POLEN — NEDERLAND.

Dr. Tytus Komarnick, de nieuw benoemde Poolse gezant, overhandigde Donderdag zijn geloofsbrieven aan Hare Majesteit Koningin Wilhelmina (Aneta).

DE LUCHTVAART CONFERENTE.

Mr. Max. P. L. Steenberghe, voorzitter van de tweede commissie van het internationale congres voor de burgerlijke luchtvaart, de commissie die zich bezig houdt met technische standaarden en procedures, tevens voorzitter van de Nederlandse afvaardiging, zeide, dat hij het een grote eer vond voor Nederland. Hij zeide dat hij deze benoeming beschouwde als een erkenning van de Nederlanders als pioniers op het gebied van burgerlijke luchtvaart. De Nederlandse afvaardiging heeft haar functies als volgt verdeeld:

De eerste commissie, die een veelzijdige luchtvaart conventie en een internationaal aeronautisch lichaam in studie zal nemen, heeft als leden F. H. Copes van Hasselt, raadsman voor de Nederlandse regering op het gebied van burgerlijke luchtvaart. Plaatsvervangend lid is B. Kleyn Molekamp, gevolmachtigd minister van de Nederlandse ambassade te Washington, die ook lid is van drie sub-commissies tezamen met M. E. A. L. de Jong, Directeur van het vervoerwezen van de K.L.M. als deskundige.

De tweede commissie, waarvan Mr. Steenberghe voorzitter is heeft als lid B. Kleyn Molekamp terwijl voorts D. K. Parmentier en J. P. de Bree, technisch vertegenwoordiger van de K.L.M. in Californië en M. E. A. L. de Jong als experts-leden van 10 subcommissies optreden.

De derde commissie zal de regelingen betreffende de overgangsperiode na de oorlog bestuderen. Tot lid hiervan werd benoemd F. C. Aronstein, lid van de Nederlandse Economische, Financiële en Scheepvaart Missie in de Verenigde Staten, tot plaatsvervangend lid, Copes van Hasselt. Beiden hebben ook zitting in de sub-commissie.

De vierde commissie zal de vestiging van een Voorlopige Raad bestuderen. Tot lid hiervan werd Mr. Steenberghe benoemd, tot plaatsvervangend lid Aronstein. Beiden zullen ook zitting hebben in twee sub-commissies.

De Nederlanders behoorden tot de eerste die een voorstel opmaakten voor internationale luchtvaartroutes, zoals dit werd voorgesteld door A. A. Berle Jr. voorzitter van de afvaardiging van de Verenigde Staten en voorzitter van de derde commissie (Aneta).

MGR. GRIFFIN TOT KATHOLIEK NEDERLAND.

De hoogwaardige Aartsbisschop van Westminster Mgr. eBrnard Griffin, drukt in een brief aan de Katholieke geestelijkheid en de kloosters in Nederland zijn medeleven uit met het zwaar getroffen Nederlandse volk. De brief werd in alle Katholieke kerken in bevrijd Nederland voorgelezen.

Volgens de brief, die ook in het Helmonds Dagblad werd afgedrukt, denkt de Aartsbisschop met diepe zorg aan de vele Nederlanders, die nog geduldig de dag van de bevrijding afwachten en hoopte dat God in Zijn goedheid de rampen en verschrikkingen afwende, die hen bedreigen en hun spoedig de vrijheid geve. In de donkere dagen die gij thans beleeft, zijn wij met onze gedachten steeds bij U en wij zullen ons met U verheugen als de zware last van U afgewenteld worden. Wij bewonderen Uw moed en vastberadenheid gedurende de bitterste beproevingen. Ons medeleven is des te groter omdat wij zelf ook zoveel geleden hebben door de gruwelijke wreedheid van den gemeenschappelijken vijand. Tot slot schreef de aartsbisschop dat de volken van Nederland en Groot Britannië verenigd zijn door gemeenschappelijk lijden voor de goede zaak, nl. de overwinning van het recht over macht, van vrijheid over dwingelandij, van gerechtigheid over wilekeur. De landen moeten zich daarom nauwer aaneensluiten ten einde de overwinning te verhaasten en een vrede op te bouwen gebaseerd op gerechtigheid en liefde (Aneta).

HULDE AAN CANADA.

Radio Oranje bracht hulde aan de Canadezen die thans in Nederland vechten. Op de moeilijkste ogenblikken hebben de Canadezen in de gevechten de spits afgebeten, zeide de omroeper in zijn wekelijks militair en politiek overzicht. Door hun opofferingen hebben zij een warme plaats verovered in de harten van ons volk (Aneta).

HERSTELCONFERENTIE EN NEDERLAND.

Herbert H. Lehman, Directeur-Generaal van de Herstel commissie maakte Donderdag over de BBC bekend dat de laatste tijd herhaaldelijk de vraag wordt gesteld waarom de Herstel commissie Frankrijk, België en Nederland niet doeltreffender te hulp komt.

Afgezien van het feit, dat de militaire behoeften voorrang hebben legden de meeste leden van de Westeuropese regeringen er nadruk op, dat zij de hulp van de Herstel commissie niet nodig hebben. Zij beschikken over voldoende buitenlandse munt om zelf aankopen te doen. Reeds eerder heeft de heer Lehman bekend gemaakt, dat hij naar Londen zal vertrekken teneinde zo nauw mogelijk contact te houden met militaire en burgerlijke autoriteiten in de pas bevrijde gebieden. Militaire autoriteiten en de regeringen der betrokken landen houden, geholpen door de Herstel commissie, toezicht op de uitvoering van het Herstelprogramma. Er worden nog steeds besprekingen gevoerd met de vertegenwoordigers van Nederland, België en Noorwegen (Aneta).

DUITSE NEDERLAAG NOODZAKELIJK.

De Heer J. A. Schuurman, de nieuw benoemde Nederlandse consul te Chicago verklaarde toen hij zijn nieuwe functie aanvaardde, dat de Duitsers met het oog op hun toekomstige plannen Nederland leegplunderen. Hij zeide dat Duitsland volkomen verslagen diende te worden en dat de Geallieerden de Duitsers moesten dwingen de belangrijke buit uit de bezette landen geroofd, weer terug te geven daar anders binnen 10 jaar er opnieuw een oorlog zou uitbreken (Aneta).

GEEN TERUGKEER NAAR VOOR-OORLOGSE POLITIEKE ORGANISATIES.

Veertig vooraanstaande Nederlanders uit alle klassen der samenleving en allerlei godsdienstige en staatkundige opvattingen, hebben een beroep gedaan op het Nederlandse volk tot nationale samenwerking bij de oplossing van de vele vraagstukken, waarvoor het land zich ziet geplaatst. Het beroep bestaat uit twee punten en waarschuwt tegen een voorbarige terugkeer naar de vroegere organisaties en tegen daden en uitlatingen, die ernstige schade zouden berokkenen bij de pogingen om tot betere eenheid te komen. Waar herstel van vroegere organisaties noodzakelijk blijkt in het algemeen belang — zoals vakbonden — moet terstond uitgemaakt worden, dat de organisaties niet bindend zijn voor de toekomst. Het Nederlandse volk wordt verzocht deel te nemen aan de algemene besprekingen der vele vraagstukken, waarvoor het land geplaatst is (Aneta).

STRIJD IN INDIE.

Nederlandse Mitchells hebben Japanse luchtafweerbatterijen op de Kei-eilanden gebombardeerd. De vijandelijke artillerie-stellingen werden ook zwaar gehavend (Aneta).

Nederlandse patrouilles oprukkende van het onlangs bevrijde Arzo, ten Zuiden van Hollandia, zuiverden vrijwel het gehele gebied van Japanners, die van Wewak ontsnapten en die zich hier verscholen hielden. Josko, Sowjo, Wambes en andere grensdorpen werden gezuiverd. 25 Japanners werden gedood en 10 gevangen genomen, zonder verliezen voor de Nederlanders. Er werd veel buit gemaakt (Aneta).

NAMEN VAN GEDEPORTEERDEN.

Het Informatiebureau van het Rode-Kruis schrijft ons:

„Reeds eerder werd in de plaatselijke bladen door den Regeringscommissaris voor repatriatie, een oproep gericht aan alle Nederlanders buiten bezet gebied, om de namen van familieleden van wie men weet of vermoedt, dat ze gedeporteerd zijn op te geven.

Nogmaals verzoeken wij alle Nederlanders die dit niet deden alle beschikbare gegevens in te zenden bij het Informatiebureau van het Rode-Kruis. Pietermaai. No. 22. Curaçao. Wij zullen voor doorzending aan de repatriatiecommissie zorgdragen.

Schrijft dus op een briefkaart met inkt Uw eigen naam en adres, op de rechterhelft.

1. De naam van verplaatst familielid of vriend.

2. Zijn (haar) laatst bekende verblijfplaats in Nederland.

3. Indien mogelijk huidige verblijfplaats.

Wij maken U er op attent dat deze gegevens uitsluitend voor de registratie van verplaatste personen bestemd zijn en dat er geen correspondentie over kan worden gevoerd.

Het bezit van deze gegevens kan de voorbereidende werkzaamheden voor de repatriatie van gedeporteerde landgenoten evenwel ten zeerste vergemakkelijken.

Na de bevrijding zal tijdig per pers en radio bekend worden gemaakt op welke manier men met gedeporteerde familieleden in contact kan komen."

VANMIDDAG SURINAAMSE TENTOONSTELLING.

Vanavond Surinaamse partij.

In een der bovenlocalen van de St. Philomenaschool (ingang erf Briontheater) wordt vanmiddag om 16 uur een Surinaamse tentoonstelling gehouden. Op de tafels liggen de voorwerpen al uitgesteld en de Pers had het voorrecht van te voren alles te mogen zien. Het is de moeite waard.

In Suriname bestaat de oude volkskunst nog. Vlechtwerk — ook op Curaçao zulk een rijke, maar helaas in de moderne tijd wat verwaarloosde tak van huisvlijt — in de vorm van matjes, theemutsen, manden enz. Houten voorwerpen. Voorwerpen van rubber vervaardigd. Een zeer aardige tafel is gewijd aan de bauxiet. En zo is er van alles. Het doel van deze tentoonstelling is allereerst bekendheid te geven aan Suriname, maar daarnaast om de Mgr. Wulfing Vereniging te steunen. Dies zal alles te koop zijn. Wij vragen ons af of er niet een permanente verkoopgelegenheid van Surinaamse voorwerpen zou kunnen komen. De St. Aloysiuskring, uitgever van die buitengewoon geslaagde kalender — merkwaardig genoeg nie te vinden op de tentoonstelling, wellicht komt hij nog — zou hierin iets kunnen doen. Hoe vaak zoekt men niet naar een cadeautje? Men is dan aangewezen op de fabriekswaren van andere landen, terwijl men evengoed, zo niet beter, de volksnijverheid van ons broederstaatsdeel Suriname kon bevoordelen. Zo liggen er prachtige briefopeners, presse-papiers en van alles.

De tentoonstelling is kosteloos toegankelijk voor ieder van 16 tot 20 uur en morgen nog van 10 tot 19 uur. Zoals men weet wordt vanavond voor de Surinamers ook een partij in het R.K. Zeemanshuis aan de Klipstraat ter Overzij gegeven.

ZAAL BEHANDELT BRAZILIË.

Morgenochtend 10 uur zal de Heer Gijsbertus H. Zaal een lezing houden voor de onderwijzersvereniging Don Bosco. Zij zal spreken over: Brazilië. Tevens zal de Commissie van Beroep geinstalleerd worden.

VOOR TENNISSPELERS.

Het Bestuur van de Nederlandse Antillen Lawn Tennis Bond deelt ons mede, dat op zijn verzoek de interessante Fred Perry Tennis Short op as. Zondag in het voorprogramma van de ochtendvoorstelling van West End zal worden gedraaid.

ST. PAULUSGROEP THUIS.

De St. Paulusgroep van de katholieke padvinders, die een bezoek van tien dagen aan de hoofdstad van Venezuela bracht, is gisteren op Curaçao teruggekeerd. Morgen reist men door naar Aruba. De reis stond onder leiding van den Heer Franciscus de Paula Wever van Oranjestad. De Heren brachten bezoeken aan de verschillende dagbladen te Caracas. Het katholieke dagblad La Religión de Mgr. Dr. Jesus Maria Pellin wijdde uitvoerige aandacht aan de Arubaanse padvinders. In La Esfera verscheen een groot artikel over hen. Beide bladen drukken foto's van de Arubanen af. In uniform werd een krans gelegd bij het standbeeld van den Bevrijding.

Binnen enkele dagen zullen wij nader op het belangrijke „good will" bezoek, dat de banden tussen Auba en Venezuela heeft versterkt, terugkomen.

HUN STRAF KOMT.

De Nederlandse regering heeft Vrijdag het aantal nazie-oorlogsmisdadigers, verantwoordelijk voor de moorden te Amsterdam (29 slachtoffers) en Haarlem (10 slachtoffers) tot 9 vermeerderd. Reeds werden zes namen bekend gemaakt, onmiddellijk nadat de moordpartij te Amsterdam plaats greep; hieraan werden nu toegevoegd: Hoogensteyn, Heibloem Virmann. Deze laatste werd met Lagers, die reeds op de vorige lijst voorkwam, verantwoordelijk gesteld voor de moord te Haarlem. De Nederlandse regering heeft bekend gemaakt, dat zij alles in het werk zal stellen om deze misdadigers in handen te krijgen en streng te straffen (Aneta).

BRAZILIË WIL NEDERLANDSE BOEREN.

De „New York Times" verscheen Donderdag met een artikel getiteld: „Brazilië wenst Nederlandse Boeren op te nemen". Het artikel is gebaseerd op een verklaring van de Noordamerikaans-Braziliaanse Vereniging betreffende het bezoek van Charles J. I. M. Welter aan Rio de Janeiro. Volgens deze verklaring juichten de Braziliaanse bladen het idee toe om Nederlandse boeren naar Brazilië te zenden, omdat Brazilië landbouwers nodig heeft en de Nederlanders een zeer goede naam als inwijkelingen hebben (Aneta).

— **De troepen** van het achtste leger in Italië rukten voort voorbij Forli en kwamen tot het kanaal dat van de Noordwestelijke hoek van de stad loopt in Noordoostelijke richting. Het kanaal wordt in belangrijke sterkte verdedigd door de Duitsers met voetvolk en tanks.

— **De grote** flankeerbeweging aan weerszijden van Boedapest begint vorm aan te nemen terwijl de hoofdmacht welke de stad belegert stellingen bezetten in de Zuidelijke buitenwijken. Een groep van Malinovsky's tweede leger sneed de spoorlijn tussen Boedapest en Mickolc in het Noord-Oosten des lands door. Andere Russische eenheden rukten ten Westen van de Donau in het Zuiden van Hongarije voort in de richting van Pecs.

— **Dr. Juhu Paasikivi** heeft Ehru Castren vervangen als Premier van Finland.

— **Sneeuwstormen** boven Duitsland kunnen het Geallieerde luchtoffensief niet beletten. Heden trokken weer grote formaties van bommenwerpers naar het Reich nadat in de nacht een hevige aanval op Hannover werd gedaan.

— **De Chinezen** die Zuidwaarts oprukken in Birma naderen Bhame. Een colonne is nog slechts op 13 kilometer ten Oosten van de stad verwijderd en een andere komt uit het Noord-Oosten. De Britten winnen ook terrein in een opmars met drie colonnes. De voorste Britse elementen bevinden zich op slechts 15 kilometer van Naba, waar de spoorlijn tussen Myitkyina en Rangoen Westwaarts loopt in de richting van Brits Indië en dan Zuidwaarts naar Mandalay.

BEKENDMAKING.

De Ijker vestigt hiermede de aandacht van de verkoopers van maten, gewichten en weegschalen op de voorschriften van de Verordening van maten en gewichten. P.B. 1925 No's 27-28-41-45-46-77 - en 84. Aangezien het voorkomt, dat ingevoerde maten, gewichten en weegschalen, niet altijd voldoen aan de eischen, vastgesteld bij bovengenoemde Verordening, wordt aan belanghebbenden hierbij ter kennis gebracht, dat inlichtingen te verkrijgen zijn ten zijnen kantore bij het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visscherij, op de Volgende dagen: Maandag, Woensdag en Vrijdag van 1,30 tot 4 uur n.m.

Verkiezing van Leden van de Staten.

De in Februari 1944 bij de aanmelding om als kiezer op de kiezerslijst Aruba te worden geplaatst overgelegde stukken, zoals bekwaamheidsbewijzen, kunnen alsnog gedurende de maand November d.j. op het Bevolkingsbureau door de rechthebbende worden afgehaald.

3—3 DE GEZAGHEBBER.

CURAÇAO

CURAÇAOSE BEGROTING 1944.

Gisteravond kwamen de Staten van Curaçao wederom bijeen ter behandeling van de Curaçaose Begroting 1944. De vergadering werkte de gehele begroting af, zodat om 0.45 uur van Zaterdagmorgen de laatste hamerslag klonk van den Voorzitter en begroting 1944 was aangenomen. Er werden vele onderwerpen behandeld, waarvan wij er slechts enkele zullen memoreren.

„De Stoep".

In herstemming werd gebracht de subsidie van ƒ 600.— van „De Stoep". Statenlid Jan H. A. Eman neemt het woord en zegt, dat het onmogelijk is, dat hij alles kan weten. Hij gaat derhalve dan te rade bij W. R. Plantz, die wel alles van de begroting afweet.

De avond tevoren had hij den Heer Plantz gevraagd en zodoende had hij tegen „De Stoep" gestemd. Intussen echter had hij nu inzage gekregen van „De Stoep" en de Heer Eman zwaaide met twee „De Stoep"-en in zijn hand. Ik ben er nu voor, zo zeide de Heer Eman. Ik ontdekte enige mooie gedichten zoals van Dominee G. E. Alers van Aruba en ook een gedicht over Marie Pompoen.

Ik ben nu voor „De Stoep". Ik geloof, dat zelfs de Heer Plantz nu met mij voor de subsidie zal stemmen. De stemming wordt gehouden. Tegen de subsidie stemmen: Plantz, Senior Maal, Kwartz en Römer. Deze laatste stemde eergisteren voor de subsidie. Voor de subsidie stemmen: Ellis, Vromans, Eman, Kroon en Sprockel.

Weder staakten de stemmen en nu zegt het Boek, dat het bij herstemming niet aangenomen amendement niet kan worden aangebracht. Eman en de bepaling van het Curaçaose Staatsrecht redden „De Stoep".

Dienstauto's.

Statenlid José M. Kroon gesteund door Statenlid William R. Plantz protesteren tegen de dienstauto's van Openbare Werken, die gebruikt worden om boodschappen te doen en het personeel naar het werk te brengen. Dit laatste is vroeger door het Bestuur zelf niet juist geoordeeld. Bestuursgemachtigde Ir. Joannes F. Groote zegt, dat de boodschappen niet anders kunnen gedaan worden. Parera is te ver en de papieren dikwijls te groot. Het halen van het personeel maakt, dat op het kantoor van Openbare Werken het personeel het meest op tijd komt.

Voorzitter J. H. Sprockel zegt nog, dat het Bestuur vroeger toch beloofd heeft de bussen niet voor het halen van personeel te gebruiken. Hij verzoekt den Bestuursgemachtigden om toezegging, dat het Bestuur zich aan zijn woord zal houden. Dit wordt beloofd.

Statenlid Dr. Willem P. Maal vindt het vreemd, dat bij de overheidswoningen, de W.C.'s voor Openbare Werken ongeveer 30 tot 40 meter van de huizen zijn gebouwd. Bestuursgemachtigde Groote zegt, dat de woningen eigenlijk bedoeld zijn om den mensen te leren de huizen behoorlijk te bewonen. De W.C.'s liggen echter minder dan 30 meter van het huis. De W.C.'s staan onder toezicht van een concierge, die de gedragingen der bewoners volgt en eventueel verbeterend optreedt. Hij houdt de sleutel en ziet toe.

De Heer Maal blijft het vreemd vinden. Wil men de mensen naar de w.c. lokken, dan kan men ze toch beter dichter bij bouwen, dan gaan ze tenminste.

Stadsuitbreiding.

Statenlid W. P. Maal vindt het stadsuitbreidingsplan een even grote lijdensgeschiedenis als de melkcentrale. De Heer Maal spreekt er in het kort over en verlangt van het Bestuur de toezegging, dat er niet meer aan het stadsuitbreidingsplan in feite gewerkt zal worden zonder dat de Staten er zich over hebben uitgesproken. De Heer Maal zegt, dat hij soms het idee krijgt, dat het Bestuur soms maar wat neerschrijft bij de beantwoording. Bestuursgemachtigde Groote protesteert tegen deze laatste opmerking en schetst de moeilijkheden, waaruit o.a. ook blijkt, volgens een felle uitroep van den Heer Groote, dat Hitler eigenlijk de plannen van het stadsuitbreidingsplan heeft.

Bij het beschrijven van hoe een bepaalde weg loopt, door den Bestuursgemachtigde, lacht de Heer Maal, waarop de Heer Groote verontwaardigd gaat zitten en zegt, dat hij niet wenst uitgelachen te worden. Voorzitter Sprockel roept hierop den Heer Maal tot de orde.

Nog wordt er veel gesproken over de Pro Memorie-posten. Tijdens de gedachtenwisseling hierover zegt de Heer Groote o.a. dat de accountantsdienst verklaard heeft, dat het magazijn de sleutel is tot de eerlijkheid van de gouvernementsadministratie.

Voor Aruba wil de Heer Eman meer straatverlichting hebben. Hij verklaart hierbij, dat Aruba een groeiend kind is. Hij wil geen onderscheid gemaakt zien tussen Aruba en Curaçao. Wil evenveel geld hebben voor de verlichting. Hij begrijpt, dat het geld niet meer besteed kan worden, doch wil in beginsel vastgelegd zien, dat beide op gelijke wijze verlicht worden. De Bestuursgemachtigde belooft dit.

Statenlid W. P. Maal komt op voor een betere verpleging van de schutters en schetst verschillende wantoestanden. Hij wil, dat iedere schutter, die de wens daartoe te kennen geeft door een dokter wordt behandeld. Hij protesteert tegen het optreden van een titulair-sergeant ziekenoppasser, die nu uitmaakt, wie naar den dokter moeten. Alhoewel de A.M.C. den titulair-sergeant ziekenoppasser prijst als een man, die zijn pappenheimers zou kennen, sluiten de Staten zich toch aan bij de mening van den Heer Maal, dat de ziekenoppasser de schutters niet weerhouden kan van den dokter.

Op dit punt van de avond gekomen brengt de A.M.C. hulde aan het werk van Majoor Dr. C. G. Aars, die binnenkort de dienst zal verlaten. Meer dan 12 jaren heeft Dr. Aars met grote toewijding gearbeid. Hij was algemeen geacht en bemind. Curaçao verliest een goed medicus en dokter.

Statenlid A. S. Senior vraagt vervolgens geld aan voor een stencilmachine voor den griffier der Staten. Dit wordt aangenomen.

Statenlid Lindoro Ch. Kwartsz vraagt een garage voor een ambulance bij Rust en Burgh, monumentaal zien ze verlangt de post, hetgeen Bestuursgemachtigde Groote overneemt.

Statenlid William R. Plantz wil meer motoren met zijspan. Er ontspint zich hierover een lange discussie tussen Bestuursgemachtigde Ebel L. Venema en Plantz. Beiden komen echter tot elkaar. Er zullen solo-motoren, motoren met zijspan en auto's blijven.

Statenlid Dr. Willem P. Maal zegt later nog, dat hij het idee heeft om de tuin geleid te zijn door Bestuursgemachtigde Groote, wat de bouw van een cabine betreft op het Van Walbeeckplein. De cabine werd oorspronkelijk afgestemd, doch later werd na herhaald aandringen van het Bestuur toegestaan een muurtje te bouwen om eventueel laten een cabine er van te maken. Het blijkt echter nu toch een cabine te zijn. De Bestuursgemachtigde protesteert tegen de uitlating van den Heer Maal en zegt, dat het schijnt of men maar alles zeggen mag tegen de tafel der Bestuursgemachtigden. De Statenleden zijn niet om de tuin geleid. Er is een muurtje gebouwd en derhalve een ruimte ontstaan. Er is niets dat op een cabine duidt. Statenlid A. S. Senior neemt ook nog het woord en zegt, dat hij in geen geval om de tuin geleid is. Hij wist wat er zou komen, toen hij dat muurtje toestond.

Wanneer het stationsgebouw van Hato aan de beurt komt, prijst Statenlid Frederik A. Vromans Openbare Werken voor de schone bouwwerken in de laatste maanden gebouwd. Hij vraagt nu in het Engels of het mogelijk is het nieuwe stationsgebouw van Hato van kunstmatige luchtverversing te maken, vooral met het oog op de snelle ontwikkeling van comfort en service. Ook vraagt hij er een logiesgelegenheid bij te bouwen voor ongeveer 15 personen, wanneer er geen oplossing van het hotelprobleem komt. Het is ten hemelschreiend, zegt de Heer Vromans, dat Curaçao zo achter is op hotelgebied.

Bestuursgemachtigde Groote dankt den Heer Vromans voor zijn waardering voor het werk van Openbare Werken. Wat de kunstmatige luchtverversing betreft hoeveel zal dat kosten? De Heer Groote heeft er geen flauw idee van. In ieder geval zal het een kostbare geschiedenis zijn, vooral ook wat het onderhoud betreft. Hij zal het er echter met den Gouverneur over hebben en later de kosten aan de Staten mededelen. Ook de opmerkingen over het logies zal hij doorgeven.

Later op de avond verklaart Statenlid Eman zich tevreden over de wegen op Aruba. Er wordt nu aan gewerkt.

Bij de wegenbespreking blijkt ook, dat er een bedrag van ƒ 70.000 aangevraagd wordt voor de weg naar Ronde Klip. Bestuursgemachtigde Groote zegt, dat met de weg niet begonnen is, maar dat het hoog tijd wordt. De post wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen afgestemd. De weg gaat dus niet door.

Tot slot stelt Statenlid Dr. W. P. Maal een motie voor om niet te beginnen met de aanleg van nieuwe wegen en het bouwen van woningen daaraan zonder dat de Staten zich eerst hebben uitgesproken over het stadsuitbreidingsplan.

Eerst neemt Statenlid Eman het woord. Hij zegt, het schijnt, dat geachte collega Maal er van houdt met moties te spreken. Het lijkt wel een hobby van hem. Eerst kwam hij met een motie om een Bestuursgemachtigde terecht te wijzen, die zich niet netjes zou hebben uitgedrukt. Dit kan betekenen, dat er binnenkort tegen mij ook een motie kan komen, omdat ik niet altijd zo fijn als een fijne dame spreek. Ik kan hem echter verzekeren, dat zo deze motie komt het wel een emotie zou worden.

De Heer Maal zegt hierop, dat het helemaal geen spel van hem is. Hij heeft slechts twee moties ingediend. Hij heeft hierin geen hobby zoals de Heer Eman zijn hobby en reclame zoekt in het schelden op den Gezaghebber. Overigens is hij in het geheel niet bang voor emotie.

Over de motie zelf wordt het een en ander gezegd. Bestuursgemachtigde Groote gelooft niet, dat de Staten met een motie de bouwverordening buiten werking kunnen stellen. Bovendien zal hij zorgen, dat hij binnen drie of vier maanden de plannen in de Staten zal brengen. Hierop wordt de motie afgestemd met alleen de Heer Maal vóór.

De Voorzitter der Staten geeft vervolgens de laatste slag over de begroting, waardoor deze aangenomen is.

De Voorzitter sluit zich nog aan bij de hulde, die de A.M.C. gebracht heeft aan den vertrekkenden Dr. Ch. G. Aars.

Na dank gebracht te hebben aan de Bestuursgemachtigden voor hun medewerking, sluit de Voorzitter om ongeveer 1 uur de vergadering.

HUISVLIJT VERENIGING 25 JAAR.

Zilveren jubileum van Helfrichs Stichting herdacht.

Dezer dagen werd het zilveren jubileum der Vereniging Huisvlijt herdacht. Het was op Zondag 5 November jl. 25 jaren geleden dat het verkooplocaal van de vereniging Huisvlijt geopend werd. Op uitnodiging van den toenmaligen Gouverneur van Curaçao, Zijne Excellentie Oscar Louis Helfrich, kwamen de 17e September 1919 enige dames ten Gouvernementshuize alhier bijeen, alsook de Heren H. Meerdink en C. Krijt, onderscheidenlijk voorzitter en secretaris van de groep Nederlandse Antillen van het Algemeen Nederlands Verbond. Van te voren had Zijne Excellentie reeds met Mevrouw N. J. C. van Breemen-Kruyt beraadslaagd over de bevordering van de huisvlijt en de mogelijkheid de voortbrengselen daarvan een goede markt te bezorgen. Tot stand gekomen op initiatief en door de stuwkracht van Gouverneur Helfrich die niet alleen in naam, doch vooral werkelijk een beschermheer was en ook na zijn vertrek uit Curaçao is gebleven, daarbij gesteund door de volijverige Mevrouw J. M. H. Evertsz-Bervoets, die dagelijks in het verkooplocaal aanwezig was en met alles medehielp, mocht de vereniging spoedig in het belang der bevolking werkzaam zijn en een plaats innemen onder de instellingen van algemeen nut.

Dezer dagen kwamen het Bestuur en de leden van de vereniging in een buitengewone vergadering bijeen, die wegens het 25 jarig bestaan der vereniging was belegd. Bij het herdenken van het feit der oprichting door de voorzitster, Mevrouw L. Maduro-Brandao, gingen de gedachten van zelf terug naar Gouverneur Helfrich, die betrekkelijk kort na de invasie van het Moederland gestorven is en wiens portret op een ereplaats in het verkooplocaal hangt; ook nu wijlen Mevrouw Evertsz-Bervoets, die de vereniging gedurende de eerste jaren met raad en daad heeft bijgestaan; en de vroegere bestuursleden, van wie enige reeds zijn overleden en anderen zich in bezet Nederland bevinden.

Erkentelijkheid is de vereniging ook verschuldigd aan het Gouvernement voor de steun dien zij steeds heeft ondervonden; voor de belangstelling van de zijde van Gouverneurs van Curaçao, die het beschermheerschap hebben willen aanvaarden, en aan de dames, die zich met de verkoop der artikelen hebben belast.

De vereniging heeft goede jaren, maar ook minder gunstige gekend. Aan haar verplichtingen is zij steeds in staat geweest te voldoen, en zij hoopt ook in de toekomst te kunnen beantwoorden aan het doel, waarvoor zij in het leven werd geroepen.

DE GROTE SAVANNA.

Dezer dagen werd op Curaçao de film vertoond de grote Savanna, een film gemaakt in opdracht van het gouvernement van Venezuela, die ons voert naar het verste Zuiden van Venezuela tot over de grillige Orinoco tot op de grens van Brazilië. Uitgaande van uit het middelpunt, de hoofdstad Caracas, gaat de reis dwars door het land tot de Orinoco en wordt dan een reis in lange smalle bootjes soortgelijk aan de reizen in de bovenstromen van Suriname, ook daar heeft men te kampen met stroomversnellingen, met zandbanken, doch wel nergens ziet men zulke prachtige watervallen. Deze reis, die ten slotte per boot niet meer mogelijk is en een zoeken wordt door het oerwoud, duurt een maand eer men komt op de grote Savanna.

Het gebied is een postolisch Vicariaat toevertrouwd aan de Paters Capucijnen, wier werk op de film tamelijk goed naar voren komt.

Men heeft de Indianen reeds tot tamelijke staat van beschaving gebracht door de jeugd op te vangen en in internaten op te voeden. De paters verschaffen zich levensonderhoud door de veeteelt. Het leven is er echter nog zeer primitief. Men heeft nu echter de mogelijkheid geopend om naar de Savanna te vliegen, die reis die vroeger nog een maand duurde, duurt nu slechts vier uur. Wee dengene die een noodlanding zou moeten maken daar in het oerwoud.

Het land moet zeer rijk zijn, men spreekt van goud, men spreekt van diamanten en het schijnt ook in de bedoeling te liggen goede wegen daarheen aan te leggen.

De wereld is nog niet te klein, er zijn nog zoveel mogelijkheden, mogelijkheden ook om den Indiaan uit het oerwoud te naderen en hem het geloof te brengen.

De film met zeer veel prachtige opnemingen, vergezeld van een uitstekende spreektekst was een voorbeeld, hoe men zijn land bekend kan maken. Naar we menen te weten bestaat er op Curaçao belangstelling voor het moeilijke missiewerk der paters Capucijnen. Door de kortere verbinding door de lucht is de kans op verbetering van de gezondheidstoestanden natuurlijk aanmerkelijk gestegen en kan men het gevaar der muskieten etc. veel gemakkelijker bestrijden.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Katholieke Sport Centrale: Voetbal: 10 uur Dosko — Prinses Irene; 15 uur Union Victory Stars — Mobilia; 16.15 uur Jong Suriname — Tropiaals.

— Wandeltocht 15 uur voor Junioren, 800 deelnemers.